

שירת אמיר גלבע

(מאמר ראשון) מאת אידה צורית

אל הבוקר, אל ספסל-טבגן, אל הי שקט, אל העוצמה ולבסוף אל הצה"ל.
לכאורה, הרי זה פתרון אנוס, או בכחית משאלה בלבד — אולם לי אמיתו הדבר הנוטע בטחון, בו ובנו כאהר, כי הדרך מוליכה אמנם אל החוף הנכסף של ההרמוניה המהוד-ית — היא ה ל י כ ה, ההליכה עצמה, אותו מצב בו נתון המשורר בכל שלבי תבורותיו, והוא גם שר משהו את האופי הדינאמי מאוד לי שירותו.

פעיטם אין ספור הורר ונסנה הפור על "הילוד" — או נרדפו — בעש"רות עשירות השירים (לעתים קרובות אף בשמותיהם), עזי-שכמעט אין שיר אחד נקי ממנו. "הליכה" זו היא קודם-כך מצב מו ח ש י, בהיות המשורר נע"נד, יחפן בן בלי"בה, חסר כל, מלבד נכסיו הנפשיים, ובה בשעה ארון הטבע שכל הבריאה היא שלו, כל"כך, עד שלמקרא שירי הטבע שלו אתה מעלה כדעתך שירק מי שהוא הסריכל כמותו יכול להיות גם אדון-הכל כמותו. ורק מי שירד ל"בירא-עמיקתא של ריב עם העולם כולו, יכול לעלות לאגרא-רמא של התאחדות עם העולם כולו. אך ה"הליכה" היא גם סמלה של הורמה הנפשית המתמדת. איהמנוחה הפני-מית והנדידה בממלכת התהתורעה.

בשל אי-מונחה זו, שעל מקורה עמדנו לעיל — ההסתכלות בטבע אצל אמיר גלבע מלוות תמיד בעירוי כוחות נפש, תאור הטבע הוא תמיד אקספרסיוניסטי, הדימויים הם תמיד אישיים וחדשים בהכלית, לאין דומה להם, וסגולתם העיקרית היא שהם נהפכים — ככוח האלכימיה השירית שלו — ל ס מ ל י כ ה, כלומר דימוי יים העולים ממעמקי התהתורעה ה"אישית ונפשיים עם התודעה האגר-שית הכללית, או הלאומית, ואפשר למצוא להם הקבלה ביצירה התרבו-תית הכללית או הלאומית.

הנה כי כן הופכים בסירה זו עצ-מיהטבע התוודים ונשנים בעשרות שירים — ה ה ר (והצל הנופל מהר והקרה בתוך ההר), ה כ א ר (או האגם, או השוקת), ה א ב נ, ה י ע ר, ה א ש, ה א ל ה ט ה צ ה ר י כ ה, ה ב ו ק ר, ה א ו ר, ה ר ו ה — לסמלים של כוחות מ א ג י י מ פעילים, בעלי עצמה אדירה, אב הרסנית ואם בונה, ועכ"פ (כמו במיתולוגיה או בתורות-המית-תורין) שניהם כאחד, כיללים את "הטוב" ואת "הרע" יחד, דבר והי-פוכו.

ה ה ר, שהוא סמל מיתולוגי עתיק, וקשור עם מושג ה א מ (מכאן הקשר ה"הריון) — מסמל ב"שירת גלבע את הארציות עם כל פחד הכפיה שבה, והוא מתרומם מעל לן עמק, הן כזכרון נעורים מוחסי והן כגוף מטיל אימה (ולא במקרה הוא כותב בסיר על החתול: "מקושת היה, גבוה ה ר שלם מטומרר, הר שלם הפריד בינינו"), אוצר כור חותגש, שמירים, "עד גבה כך זע" מן בפסגות, מן האש, מן הכוח, ומן הבכ"י). וכל שלא סופר וכל שלא הו"ר — הוא החר והוא שמי ההר, ר ענני ההר, אך בה בשעה —

ההר הוא גם כאם השומרת את צעדי של המשורר ("מי צווד על גבי לעמוד? מי הורך לשמור צעדי? הו, ואתה אם תמוט — ואתה אם תמוט מי ישמור צעדי?"); ובהרשעה הוא גם מקור השיר והחזון; השיר עצמו גולד בהר, בהאחו הדי בהתימת אוזב שבהרים", ובשיר הווידוי ה" גדול: "כתב הצהרים-סאבר", הוא כותב:

כל אשר אומר הפעם לא יהיה בו לקיים אפילו שורה אחת מכתב ה"צהרים שהנחני בדרך העולה אל ה ה ר ג נ ב ו ה. אשר ממנו אפ"ר לקפוץ אל סוף הדברים ולחתמם בנושקת"כל-הגוף את"סרפ"הסלעים" השחרים ואפשר גם לשאר כך ולע"מוד לעולמי עולמים ולהסתלע לנו" למי עולמים —

ובשלב גבוה יותר — האור מבשר את "בשורת הילדה בהרים" והוא מפר את "השתיקה שדבקה בהרים", וחזון אחרית-הימים עצמו קשור ב"הר, כי "אור עם ליו הר" ויום ה" תמיד. בראש הר הוא נכון ומנכעות הוא נשא.

הנה כך נפגש סמל אישי תתי-תוד-עתי בגלגולים ההולכים ונעשים סו-ציאליים יותר ויותר — עם סמל ידוע, שהוא נכס תרבותי עתיק.

סמל רבי-משמעי מעין זה הוא גם ה בא ר בשירתו של גלבע: הווייה לצצמה שאף היא, שוב, סמל קדום, מיתולוגי וקבלי (בקבלה — "באר מים חיים" קשורה עם גילוי הסוד ה"עליון בתוך סוד האמונה, ועל כך עוד נעמוד להלן); והענין המיוחד שיש לנו בציון סמל זה — הוא, שאמיר גלבע איננו שו א ל אותו ממקורות אחרים, כפי שעושים משוררים רבים במודע (ואין הדבר נאמר לגנאי כל עיקר, לפי שר שאי משורר לש"אול סמלים ממקורות תרבותיים, ש"הם נכס הכלל), אלא שכאן אנו עדים כמו עינינו כיצד זכרון הווייתי, אם כזכרון מוחשי מימי הילדות ואם כ"מראה המופיע בחלום — מקבל בתוך התהליך השירי משמעות עמוקה יותר ויותר עד שהוא נפגש בפסגה עם ה"סמל הידוע.

הבאר, בניגוד להר שהוא מעין ה"אם הגדולה, הנוראה במית התרס וה"הולדה, מופיעה כאב הטובה, כוכ-רין ההיק האמיה מנה"העדר האבוד-בארות עולות משפע.

מענינות נחם, ואין אכל. ("הילוד אחים")
ובשיר "בדרך העולה" מופיעה ה"שוקת, שגם היא מיטת הבאר — שוקת שחורה על יד גדר מכוונת" כה רואה הנער את פניו גלויים ור"כים ילידה אורבת, גזולת האר", דלילה, שהמשורר אינו נותן לה ל"גשת אליו.

ובמעמיקה של באר זו מהרשה ה"תהליך של היתוך העופרת לכוכבי-כסף, ממש כמו במסורה הקבלית וה"הסידית של "העלאת הניצוצות", כמ-תואר בשיר "מלחמה עתיקה":

הבאר
רחם פעורה
קולטה זרעים של עופרת.
בבקר בבקר אתחמק לראות
איך במעמיקה
נולדים הכוכבים.
כוכבי הכסף.

או:
גרוף השעות מפיה פור
ובמעמק באר אשר השקה,
ובתחתיתם — אש מנלות
וגץ פוכבי-התקיה.

וסמוך לאלה, סמל האבן, אשר בשיר "אל האבן" מתוארים כל גלגורי ליה ושימוהו, כאבן שדה, כאבן נולד, כאבן משחות, כאבן יד, כאבן (המשך בעמדה ב')

וכמו הופכת ברכה למטר של קללות
כן אפרה עד תכלה חתנת הצבעים,
ואין עוד קלסתר שירקד מול פני,
ואין הראשים במצעד עוד כאים.

ואיננו הקו הזהב לא-נחמק (אחי, זה אמת ונכון, אל תצחק!)
של ראש פלתיים הפרועים קבשיר
של הבת היפה ונאוה שבעיר. (שיר הולך טובכ')

או ב.אגרות עזות לאחיי, בספרו על המראה שבה היו הוא ואחיו משחקים עם השמש, ובקר אחד הוא מוצא כששכבת הכסף בה מקולפת והסר בה מעט — כי עיניו של האח לקחו ה"כסף מן הראי — ואז, במקום הוזהר והבחול — בא כתם הדם —

הנה דמך בכתמו על אבן, על עץ ובהול, גדל באויר
ועוד מעט ויכסה עין השמש, או, בסיומו של שיר אחר:
"כי לרטיסים הראי",
וסמל ה ד מ — מופיע מאז כי חזיון המשורר תמיד כסמל של היר-חי ופורענות, כסיוט, אם כפשוטו ב"חיי הממש ואם ככוח מאגיה-הרסני ב"חיי הנפש, וכל כמיהה לשלווה קשורה קודם-כך בהשתחררות מסיוט זה, כי מו בשיר הנפלא "בשקיעה" ("שבע רשויות"), בו מתוארת שלווה-הקודש של הנוף, נוף קדום, בו "מכהן פאר" המשורר, ובהאחילו על עיניו בידיו "שכברו מאד" הוא רואה כי —

ודם לא נתן לצדדים מראשי עגלות ערופות, ולא דשנה קרקעיתו של אגן המובח —
אשר אוזב עלה בכתליו — ולא התנגן מאליו לחן הדם אשר למגרתפות.

או בשיר "יצחק" שהוא סיוט של מראה העקדה, בה האב הוא ה"נשחט, כפי שארע באמת —

מפולג של המשורר, עולם שהיה איר פעם שלם, וזכרונו עודנו שלם, כוכ"רין גרעון אבוד (על זהרו וחטאיו), ושבעקב קטטרופה מסוימת (למע"שה, קטטרופה כסול"ה ועל כך נ"עמוד עוד להלן) — התנפץ לרטיסים, ועמו התנפצה ההרמוניה הנפשית, ה"שלמות. הגירוש מנה"העדר היה ירידת ממרומים אל עמק הבכא, אל העולם הארצי, הגשמי, שבו נודד עתה המי גורש, מסוכסך עמו ועם בריותיו, ר"דף, מיכה, חוזה בכל פגעיו ר"דעותיו, גלעג, זועק, נאבק, גוהם ב"כל רמ"ה אבריו, אולם — וזאת יש לזכור, כי בזה אחד מייחודיו ההשור"בים של גלבע — מהפס בו ואך בו את גאולתו, את שובה של ההרמוניה הנפשית, את ההודעות החדשה עם הבריאה, שהוא חוזר ומוצאה ברגעי השיא של התעלותו הרוחנית, שהם גם רגעי השיא בשירתו עצמה, סכ"י מה זו של — הרמוניה, התפלגות ו"הרמוניה מחודשת בשלב גבוה יותר — שאולי יש למצוא דוגמתה אצל מ"שוררים אחרים, אולם היא מעניינת להפליא אצל גלבע בשל עושרו היר"צא"מן-הכלל של עולמו הפנימי, על דימויו וסמליו, והעדר כל בנאליות או סכיזותיות בשירתו — הטובה לנו בעיקר משתי בחינות, האחת — כי היא מסבירה את המקצבים המ"יחדים בשירתו, על ניגודיהם וחר"י נתם מן המקובל, והשניה — כי היא מסבירה את נקודות הפגישה הרבות והסמויות (ואולי גם בלתי-מודעות לי-משורר) — בין עולם הסמלים של שירתו ובין עולם סמליה של ה"בל"ה, שאותה דיאלקטיקה פועלת אף בה.

מה היה מראהו של אותו עולם של טרם-התפלגות, כפי שהוא משתקף ב"ראי זכרונו של המשורר? משכבר הימים — היתה עיירה ב"גולה, עם בתים קטנים וארוכות פו"לטות-עשן, עם גגות אפורים-משוט"עים ויונים כהגות, וילדים מדרדרים קטניות מעליהם... ולכית — היתה חצר ועץ בתוכה, ומרתף בתחתיתו של כל בית טהור ועמוק, לכל פור"ענות שלא תבוא, ותרגולות בבית, וחתול ענק, ובעיירה — גני אגסים ועצי עורוד וספסל פשוט מעץ, ובקרון הגן טוב היה לשבת כך ולדום ולש"מוע סיפוריו של הרוח, וליד הבית — כאר, ולא רחוק ממנה — מגדל ושעון במגדל, ומעבר לנהר — גדלו פרע — הגומא הסוף וילדי הגוים, שהיו מת"גרים בילדי היהודים ומלגלים על ש"פהם העילגת... וילדים קטנים הלכו בשביליו של יום ששי צעיר מן ה"טחנה או מן הקציר, כשהם פוגשים בדרכם את כנות הכפר בגולשן אל הרחצה, והם מסמיקים מצחוק... ויר ערות עם תרזות ואלונים וביער

שני ספרי השירה של אמיר גל-בע "שבע רשויות" ו"שירים בכ"קר בבקר" כוללים בתוכם עולם ג"דול, על שבעת רקיעיו ואדמתו, ה"מאוכלס דמויות לאין-ספור, רא-ליות, מיתיות, אגדיות, חלומיות, מצבא השמים ומרוחות השאול; נוצץ באלפי מראות ושבריי-מר-אות של נופים שונים ומשונים זה מזה, מתנגן באלפי צלילים של הועקה והצחוק, הרתש והד"ממה, עולם על כל ארבעת יסו-דותיו הקדומים, העפר, הרוח, ה"אש והמים — עד כי כל נסיון ל"כלא בכמה הגדרות כוללות יהיה נידון מראש לכשלון. ממילא, כל

דיון בשירה זו, שעולם מראותיה הוא עולמו הפנימי העשיר ו"המסובך של המשורר — הוא דיון חלקי, שרטוטי, שאינו עשוי להק"יף אלא קטעים שלה, ולכל ה"יתר לשמש פתיחה לקורא השו"אל.

שכן, הקורא השואל, אף אם אי-נו יורד לסתומותיה של שירה בל"ת-ירגילה זו, שאיננה נכנעת דו"קא לחוקים המקובלים ולצורות המלומדות, שהיא סוררת בהן ומר"רדת במשטרן, לעתים בקשיות עורף עקשנית ולעתים במשובה משוררית, מעשה תעלול ולהכעיס, כדוהרת ללא רסן, שאינה "דומה" לדפוסים ידועים, שהיא עצמאית על כל מעקשיה — יהיה קודם כל נכבש על ידי כוחה הסוחף, כוח סטיכי, רצוף סערה פנימית, שו"קק, כורם מים כביר אשר לעתים

מתן תורה

מארק שאנאל

שירת אמיר גלבע

(המשך מעמוד א')

באר וכו'. כאחד יסודות החומר ה-
ראשוניים ביותר, כי סוד עולם—
עד טפחות ממסד, לגופנו מסעד
בחסוך יפית אל תמיד.

כי בך שית פשט

ושמיר בך סתת

והיית לאבן גזית.

ו"אבן" זו הופכת בשירים מאוחרים
יותר, שיר ההזדהות והכוח — ל"אבן
הראשה" זו האבן שגם במקור ה-
תנ"כי היא עומדת כנגד. ההר הגדול
(מי אתה הר הגדול לפני זרובבל
למישור להוציא את האבן הראשה
תשואות הרה"ן לה" — זכריה) זו
האבן שלפי הקבלה עליה מושחת ה-
עולם. אבן השתייה, מקור כל ישועה
וגאולה. וכזאת היא גם בשירו של
גלבע:

אולי גנחתי הבל

אולי זעקתי הדל.

אך אחר־כך קם בי הכח

וגליתי את האבן הראשה

שכל שדורכה יגדל

וכל שמטיחה יבל.

או כאותו שיר "מלחמה עתיקה",
הקצין שבהזיון המשורר —

הוא קם ממשמע, מתות, רצין

וגושע —

הו, האל!

בנפלו, בנפלו

הוא פגע באבן הראשה.

וסמוך לסמל "האבן" — סמל
הפטיש. שהוא כבר ביטוי של
כוח אנושי הפועל על הטבע והמשורר
רר האהו בו מתמלא תרגשת־כוח
הרקולית. הוא מניפו באויר —

— — — והך! ורקיעים

אל הארץ יורדים.

והוא קורע חלונות ופתחים באופל
הגושים. והוא מכה בו (או במכוש,
או בקרדוך — היינורהך) בכוכבים ר'
מנתז את האופק המאיהב כי הפטיש
אינו רק כפשוטו. אלא —

— — — ולקחתי ביד

אמונה

ועשיתיה קרדם.

בחיבה אהרות של שירת גלבע
שעליהן נעמוד בפרק אחר, מופיעים
יסודות טבע אחרים, מן הפחות
"גשמיים" שבהם — כסמלים להוויות
נפשיות ורוחניות — השמש, האור,
הבוקר, הצהריים, הרוח ועוד. כל אלה
לובשים משמעות סמלית הן בגלל ה-
אופי ההזיוני של שירת גלבע
(ומבהינה זו יש דמיון רב בינה ובין
הזיונות הטבע של הנביאים. שיש
להם שמעות סמלית לגבי תופעות
הברתיות ופוליטיות, או לגבי העתיד
לבוא). והן בגלל זה שגלבע עומד
תמיד בפני הטבע כמגלה אותו
מ. ח. ש. כביכול ילד הרואה את ה-
בריאה ראייה ראשונה. מגלה בפעם
הראשונה את היסודות הקדומים
של העולם. מתפעם מהם מבלתי
דעת. עומד בפני הטבע כאדם
חדש בפני מעשי בראשית
(המשך בגליון הבא)

הטללים רוססים והרים רבוא קרנים - הם יולידו חפת שמש לכלולותיו. והוא צחוק גבורת דורות ונקלמות משתחוות המלחמות אפים להוד אלף שנים מפכות במסתרים. - וכן בפרק "שירים בטל" וכן ב"שירים מן הלוח היפה" ואין היריעה מספיקה להעתיק אפילו מקצת השורות. צריך אדם למידה מרובה של העזה כדי לכתוב בלשון חזיונית נשגבת זו. בה הוא מופיע כאדון הטבע וכשליח מוכתר בעמו. בבחינת "משיח". יש בסגנון זה הרבה פיתוי והרבה פרצות הקוראות לזיכרונם ולמחוקים; יש בו הרבה סכנות של מילוליות נבובה ש"גראפומנים עשויים להתגדר בה. כמו כן עשוי הוא לנבוע מ"שגעון גדלות" מנופח וחסר כיסוי. מי שעובר עם גלבע את הדרך הארוכה ממעמקי ה"הזדהות והאמונה" הוא הרואה איך נהצב סגנון זה מן הכור האיש שלו ומשום כן הוא מקורי כל כך בכל צי"רופיו וביטוייו, ולא דבקו בו "השפ" עות" והיקויים - ואסימון אף אחד לא סנוור את עיניו.

ה. מוטיבים קבליים אין להבין את הקירבה - הבלתי מודעת ברובה - שבין סמלים רבים בשירתו של גלבע לבין סמלים ב"עולם הקבלה" - אלא כקרבה הנובעת ממקורות הראה נפשיים דומים. עמ"דנו בראשית דברינו על הסכסוך ש"שבין המשורר ובין החברה, שנוכל ל"הגדירו גם כסכסוך עם "הארציות" סכסוך זה, הקשור גם בהרגשת "ה"טא" והמלווה ברצון של השתחררות מכבלי התודעה (וראה "התודעה ב"מצעד", "שיר המפחד מדעת" ועוד) - אינו משקיע אותו לתהום היגון והיאוש, אלא מביאו לידי השתחררות מן "הקליפות החיצוניות" - וכמו אצל המקובלים - לידי "הודככות הנפש" שבמדרגה גבוהה יותר (ומסוכנת י"ר תר) מולידה את הרעיונות המשיחיים. הנה כייכן, מקבלים סמלי טבע ש"גים בתהליך נפשי זה, גם משמעות מיסטית, הן "התחתונים" והן "העליונים". ומשמעות זו, העליונית ר"העל-זמנית, חדורה בין-השיטין בכל שירתו של גלבע. שמות שני הספרים אף הם מרמזים על כך - "שבוע רשויות" ו"שירים בבקר בבקר" - וכן מספיקה סקירה על פני שחוח ה"פרקים כדי לעמוד עליה (ספר יום ראשון", "ספר היי עולם", "ספר היי אלמוג", "ספר שתי היגון וערב ה"שמחה", "ספר יום התמיד", "שירים על קיום", "שיר בשלוש אשמורות" "שירי אדנים", "שירים בטל" וכר). ציינו כבר את סמלי "ההר", "ה"באר", "האבן" שהם סמלים ידועים בעולם הקבלה. "ההר" הוא משכן ה"לילית, הטומאה, הנקבה המפתה, "גוד" לת האור", "האורבת לזנוק ולהזניק הדמים", "ההר" - קשור עם ה"ניק" רה" ועם "התהום" שממנה מתפרץ הגעש, והוא הגעש של כוחות תת-הכרתיים. האם הגדולה הנוראה כי כוח ההרס ובנגאטיביות שלה. "הבאר" לעומת זאת היא "האם הטובה", הפר-זיטיבית, "באר מים חיים" כפי שהיא מכונה בפרק "רחובות הנהר" שבספר "הזוהר". היא הבאר המתמלאה, היא הסוד העליון של האמונה; ממנה עולים, ניצוצות הקדושה, או בלשונו של גלבע "אש מזלות וגן כוכבי-ההוויה" (האם האלוהית היא דו-פרצופית לפי הקבלה - יש בה פנים של זעם, כמידת-הדין, המטילה אימה ופחד ותו המוות חקוק בה, ויש בה פנים מאירות ומזהירות, כאם רחמינה

שירת אמיר גלבע

והלילה - כן הדעת קשורה עם ה"אור" - מזל פחדים אעמוד עם הדעת הזורחת" וכן "האור" קשור עם "החג" הגדול - כאשר "אור עם ליד הר" הוא מעין גילוי שני של השכינה מסיני. ויסוד זה של "אור", אור לוהט, משפע עליון, מקור "האור הגנוז" "אור אלוהי" - קשור אף בקבלה עם "ימות המשיח", אותם רואה המשורר בהזיונותיו אם בהווה ואם לעתיד-לבוא כ"יום התמיד הגדול". וכמו ב"קבלה, גם כאן, "ימות משיח" אלה מלווים בשינויים קוסמיים כבירים, בהתהוות חדשה של עולמות - "כב" קיעת קרני אורה, המפציעות ומתפזרות ממרכזן שבתחום האלוהות" - כמושג הקבלה, או כ"שמש העולה ומתגבחת" בשירו של גלבע. גם המושג של חג בהיכל, שאוב ממקורות קבליים; שכן "עולם המר" כבה" כולו מתואר, בעקבות מראות יחזקאל, בספרת ההיכלות, כשכסא המלכות עומד ברום המעלות, בהיכל השביעי, שהוא מהווה-הפצה של ה"שמה בהתעלותה למרומים לחזות ב"זיו השכינה. ובלשונה: "אשרי עין הניזונה והמסתכלת באור מופלא הזה ראה מופלאה ומשונה".

ה. "שירה בלתי מובנת" בעיני קוראים רבים שיריו של אמיר גלבע הם "שם דבר" כמעט - ל"שירה בלתי מובנת". לא נעמד כאן על הסוגייה שכבר דשו בה הרבה, מהי שירה "בלתי מובנת", ואם אמנם ראוייה למקרא היא רק אותה שירה ההולכת בקצב המקובל, המתנעמת ב"חרון הקל והפשוט, ושאוצר מיליה ודימוייה הוא אוצר המילים והדמויים השכיח, כלומר זה שאין בו תגליות מיוחדות.

שירתו של גלבע היא בעלת אופי ספונטאני. אין היא "שירת הגיון". היא אינה ראציונליסטית ועל כן גם לא "מעובדת". ניכר הדבר ש"שירו הפרוע" (כפי שהוא עצמו מכנה אותו) שאין בו מן "הברק" אך הוא "מתלהם כברק" - פרוץ "מן הלב אל הנייר", לעתים קרובות ללא ליטוש. גלמי ר"ראשוני כטבע הפרוע. ברבים מן ה"שירים שליטים אי-סדר וערבוביה של ציורים ממש כבחלום או כבסיס, דבר הנותן אותותיו גם במקצב וב"חירו. יש בהם צעקה, יש בהם צחוק פתאומי, תעושים, "שגעונות" רבים מן השירים - בייחוד שירי ההזדהות - אינם מתיישבים כלל עם המושגים המקובלים על "הוקי השיר". הם דו-מיים יותר למגילות אפוקליפטיות מן "הברית החדשה" או מ"הספרים ה"חיצוניים" או לפרקי נבואה, אם לא מלוטשים כשל ישעיהו. הרי מסוערים ועשירי דימויים וסמליים כשל יחד קאל. את מקורה של "פריעות-סדרים" זו מיטיב המשורר עצמו להגדיר:

סגנונות שונים, זה לחץ הדים בלבנו העולה ויורד, זה יומנו בתהפכות רגעיו הצורכים. זו מלחמת יצרים עזים שכמו החיים, להם מות תמיד אורב. סגנונות שונים, אך הם תמיד אנתנו, מערמנו הבהוק אל כל עבר וקמרון. זה עמם נחיה בצו עבדות של כל ימינו עד היום. כל השירים האלה אינם "הפתרון"; הם ביטוי לקרב הנפשי עצמו ונשמע בהם ה"בעד" ה"נגד" ונראים בהם כל הציורים וההזיונות המסתערים על נופל ופוגע באבן הראשה - ונושע, ודבר הקצין אל החילים החל - כלומר - העולם חזר לסדרו הישר והנצחון הוא לבסוף למשטר התו-דעה [...]

השופעת אהבה וחסד). "האבן" היא "אבן השתייה", מרכז העולם ר"מקור הווייתו וחיותו, לפי הקבלה, שממנה מקבל העולם שפע ברכה, ר"מאיך היא גם "אבן על פי הבאר" הסותמת את מקור השפע בכוח הסט"ר-אחרא. שתי המשמעויות מצויות בשיריו של גלבע. אך יותר במפורש קיימת אורה מיסטית זו בשירים בעלי האופי ה"חזיוני האפוקליפטי, בחלקם האישי יותר - קיים המושג של "הודככות" כפי שהוא נתגלגל מן הקבלה אל החסידות: הודככות שמתוך התייח"רות עם הטבע, והתקרבות אינטימית אל האלהים.

שני ספריו של גלבע פותחים בהר"גשת הודככות זו שמתוך התייחדות בשעת בוקר צלולה וטהורה. בראשון - "לתוך אושר-בראשית נפשי נג"רפת", ובשני - המשורר הוא ילד הניצוד ברשתו של אלהים והוא מ"סיים את השיר במלים - "הו, אלוהי, איך היינו חבוקים!" וכן בשירים ר"בים אחרים חוזרים הציורים של טל"לים, שחרית, בוקר יער - כשהם מלווים באותה התייחדות חסידית עם הבריאה והבורא וקשורים ב"התפש" טות הגשמיות".

בשירים החזיוניים מופיעים יסר"דות הטבע, "העליונים" - שוב במש"מעותם הקבלית הראשונה, זו שקש"רה את מידות הנפש הערות עם יסר"דות האש, המים, הרוח והעפר ואת המידות הנעלות עם יסוד האור. המושג של "להט הצהריים" (ראה "כתב הצהריים שאבד" ושירים אחר"רים) - מצוי בספר "הזוהר" כ"חזוק הצהריים" שממנו יוצא הנטע הכולל כאחד זכר ונקבה, "אדומים כשושן", וכלולים בהם הקדושה והסטר-אחרא. עצם התיאור של "כתב צהריים" ה"מנחה את המשורר בדרך העולה אל ה"הר הגבוה" - שאוב את השראתו ממקורות נבואיים ("אכול את המגילה הזאת ולך דבר אל בני-ישראל" ב"יחזקאל) וקבליים-משיחיים מבחינת ההגשמה התיעודית.

מושג "האור" על כל גלגוליו ותמיר"רותיו בשירת גלבע אף הוא לובש משמעות סמלית-קבלית. גם בשירי הטבע הפשוטים שלו וגם בשירים ה"חזיוניים - "אור" זה יש בו מיסוד "זיו השכינה", "האור" הוא צלילות הדעת, אור הגאולה מיסורי הנפש, מיסוד ההתפלגות. הוא אור האמונה והוא "אור הקיום השלם" (שיאיר ב"יום התמיד"), אור המאיר באופן שווה על הבריאה כולה שהמשורר הוא אחד מפרודותיה; הוא אור ה"שמחה במשמעותה החסידית; הוא ה"אור המסנוור את "זכרון האימים" הן במובן הפרטי כזכרון הסיט של ה"התפלגות והן במובן הכללי יותר כ"זכרון השואה וחורבן הבית בגולה; הוא אור ההזדהות עם העם, אור שמש גדול, אור של דביקות בעולמות עליונים, ואם לתרגם לשפת "הזוהר" - הרי זה אור האין-סוף "אור שאינו עומד באור", "אור שלפני ולפנים", או "המאור העליון הנסתר".

זה הוא גם אור התודעה הזורח על המשורר ומשחרר אותו מן "הפ"חד" ו"הצחוק" השטני המופיעים לע"תים קרובות בשירי גלבע - פחד תמיד. מי בלבך אותו הצית, שלחנו בחשך ויאבד.

ואף אינו רוצה!) לסדר אותם בשורה "לפי הגובה". הוא מניח להם להיערך על הנייר כפי שהם מתנגנים בתוכו. כמו: הלכה שמחה בשוק / הלכה ברחובות בגנים / ולא שמו בה עין / ולא הטו לה הלב. וממול / לב אדם הלך / לב אדם עצב. או כמו ב"כתב הצהריים שאבד", כאשר שמונה שורות מלאות ללא סימן פיסוק, "נשפכות" בנשימה ארוך כה אחת, כמעט כ"ככתיבה אוטומ"טית", אך רחוק הדבר מקאפריזה, ש"כן מתוך השורות נראה בבירור ה"הכרח שייכתבו כך ולא אהרת. לעומת זאת רבים השירים האחרים שחופפת עליהם שפיות גמורה, דממה כדממה שלאחר-סער, והם מאופקים מאד, אוצרים בתוכם את הסערות הקודמות ועם זאת מתנהלים בשלווה, כמו השיר "קץ הקרב", המסתיים ב"תיאור הדרמטי, רווח המתה: ואד עלה מן התהום, מן הדם הרב, ערפלים כסו את עין השמש - וכבד עומם באדמה החולמת מיום של קרב. או "במלכות דממה": נצרו בספרים ינחו. סלה. כל הדורות ינחו. סלה. אידים אטומי-עין שוקטים שוקטים הגדולים. ואין עוד איש לבוא. ואין עוד איש להמלט. ואין עוד קול הוריש המת. ואחד נותר עומד. יחס זה שבין המשורר והקורא - קיים בתודעתו של גלבע ואין הוא פוסח עליו בשיריו. הוא מכיר בו - אך אינו נכנע לו ואינו מתפשר עמו. "שיר ברזל הנפש" הוא מעין תשובה לקובלים עליו, תשובה שיש עמה התמרדות: ואני חשבתי ברזל. אני אשר ברזל. כי רציתי ברזל. כי זה הנפש. ובסופו: אני חוזר לסורי. אני חוזר לשירי. אני חוזר לבלתי-מתנים - ובשיר אחר ("על סגנון") - הוא מתווכח עם המבקרים, המשוים השו"ר" אות והמציעים מתכונים למשורר. ר"הוא מסיימו במלים: אני אחר כל כך - ואלה בעלי-השיר-באמת לעולם לא ילכו בסף. ואכן גלבע אינו "הולך בסף", ואולי משום כך הוא מפחיד את הקורא ה"עצל, או בעל הדוגמא התנוטה. שירה זו היא עולם ששיר תוכן ר"עשיר סמלים, מקורית להפליא, בעלת משמעויות עמוקות וחדשות, ובעלת תגליות. שירה שהמיטב בה, והוא רב, הוא מן המיטב בשירתנו החדשה. ר"אולי גם מן המיטב בשירה המודרנית בכללה. סימן טוב הוא למשורר ש"אי-אפשר לחבוק את שירתו בכמה הגדרות כוללות. ככל שננסה לעשות זאת כשירת גלבע - לא נצלית. כל שיר מתוך כשלוש מאות השירים ש"כונסו בשני הספרים, הוא תוכן ל"עצמו ואינו דומה לאחרים. אנו סקרנו רק את המעט - ואיך זיל וקרא.

השופעת אהבה וחסד). "האבן" היא "אבן השתייה", מרכז העולם ר"מקור הווייתו וחיותו, לפי הקבלה, שממנה מקבל העולם שפע ברכה, ר"מאיך היא גם "אבן על פי הבאר" הסותמת את מקור השפע בכוח הסט"ר-אחרא. שתי המשמעויות מצויות בשיריו של גלבע. אך יותר במפורש קיימת אורה מיסטית זו בשירים בעלי האופי ה"חזיוני האפוקליפטי, בחלקם האישי יותר - קיים המושג של "הודככות" כפי שהוא נתגלגל מן הקבלה אל החסידות: הודככות שמתוך התייח"רות עם הטבע, והתקרבות אינטימית אל האלהים.

שני ספריו של גלבע פותחים בהר"גשת הודככות זו שמתוך התייחדות בשעת בוקר צלולה וטהורה. בראשון - "לתוך אושר-בראשית נפשי נג"רפת", ובשני - המשורר הוא ילד הניצוד ברשתו של אלהים והוא מ"סיים את השיר במלים - "הו, אלוהי, איך היינו חבוקים!" וכן בשירים ר"בים אחרים חוזרים הציורים של טל"לים, שחרית, בוקר יער - כשהם מלווים באותה התייחדות חסידית עם הבריאה והבורא וקשורים ב"התפש" טות הגשמיות".